

Pogled nove generacije podjetnikov

Predstavniki nove generacije malega gospodarstva so si enotni. Želijo boljše javne storitve, boljše poslovno okolje in boljše izobraževanje.

Stela Mihajlovič

Izziv dostopa do financiranja se je po pomenu precej znižal.

Kmalu bo luč sveta ugledala Agenda malega gospodarstva 2016, ki je nastala po predlogih strateške skupine Podjetniška Slovenija in pregledu strokovnih služb GZS. Program skupine temelji na treh ključnih sklopih predlogov, ki bodo pomagali izboljšati pogoje za poslovanje novi generaciji podjetnikov: boljših javnih storitvah, boljšemu poslovnemu okolju in boljšemu izobraževanju za malo gospodarstvo.

Ukrepi bodo predstavljeni na Vrhu malega gospodarstva, ki bo letos 15. junija v Ljubljani. Predlagatelji se nadejajo čim večje realizacije ukrepov, ki pomagajo odpravljati pomanjkljivosti, na katere gospodarski akterji opozarjajo.

Proti uravnilovki in proti predragi javni upravi

Poleg odprave uravnilovke v javnem sektorju, ki je nestimulativna in vodi v neučinkovitost, ob tem, da se ne povečuje masa za plače, predlagajo digitalizacijo javne uprave po uspešnem estonskem vzoru. Hkrati

želijo optimizirati ali celo ukiniti nepotrebne ustanove, ki predstavljajo nelojalno konkurenco malemu gospodarstvu.

Radi bi dosegli tudi pregledno podporo strateškemu povezovanju že dokazano uspešnih malih podjetij z razvojnimi sredstvi. Dodana vrednost malih in srednjih podjetij (MSP) je namreč od 2008 narasla za 6,7 odstotka, medtem ko je velikim podjetjem upadla za več kot tri odstotke. Podpore ne pričakujejo v obliki nepovratnih subvencij, pač pa po sistemu korenčka in palice.

Za davčno reformo, ne pa prelivanje iz levega žepa v desnega

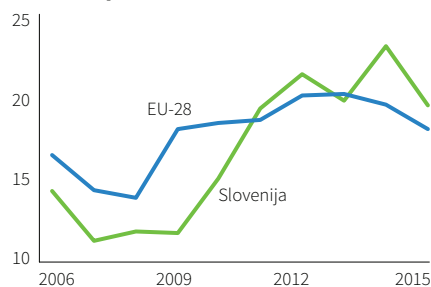
Predlagatelji poudarjajo, da želijo odločno davčno reformo, ne le nekakšnega prestrukturiranja. Reforma mora slediti cilju razbremenitve plač in cenejšemu nagrajevanju zaposlenih, brez dodatne davčne obremenitve malega gospodarstva, kar bo vodilo do

Poleg odprave uravnilovke v javnem sektorju - ob tem, da se ne povečuje masa za plače - v Podjetniški Sloveniji predlagajo digitalizacijo javne uprave po uspešnem estonskem vzoru.

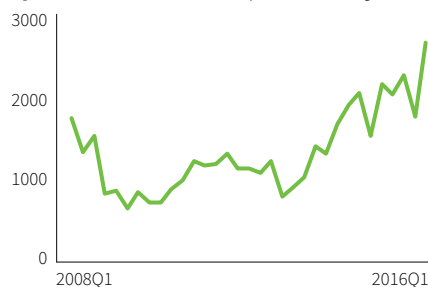
Foto: Depositphotos

Visoka brezposelnost mladih

Vir: Eurostat

Več prostih delovnih mest, a ne dovolj

Vir: SURS

odpiranja novih delovnih mest. Slovenija je med 34. članicami OECD na 10. mestu po obremenjenosti plač z davki in prispevki! V predlogih sta med drugim zajeti razvojna kapica na socialne prispevke ter določila glede 13. in 14. plače.

Podjetniki želijo stabilnejši pravni sistem, ki bi s predpisi manj obremenjeval malo gospodarstvo, od inšpekcijskih organov pa pričakujejo bolj edukativno delovanje namesto pretežno kaznovalnega.

Želijo večjo izvozno podporo diplomacije

Ker se MSP počutijo zapostavljena pri podpori internacionalizacije, predlagajo uvedbo enotne izvozne platforme, pozivajo pa tudi k večji izvozni podpori s strani slovenske diplomacije, ki naj poveča število operativnih in gospodarsko izkušenih izvajalcev na predstavnih v tujini. Poleg tega si želijo več podpore tako posameznim kot povezanim sejmskim nastopom MSP v tujini.

Pri izzivih malo gospodarstvo na prvem mestu izpostavlja administrativne zahteve pri poslovanju.

Kaj o ukrepih za malo gospodarstvo pravijo v Podjetniški Sloveniji

Nekaj članov strateške skupine malega gospodarstva pri GZS, Podjetniške Slovenije, smo povprašali o njihovih pričakovanjih v zvezi z agendo. Kako bodo poskušali pospešiti udeležanje ukrepov in kateri so najbolj pereči problemi, s katerimi se spopadajo.

Matej Leskovar, Imagine: Treba je omejiti število agencij in uradnikov

»Pričakujemo, da bo čim več točk sprejetih, da ne bo vlada poslušala samo interesov sindikata, da nam bo prišla nasproti. Točke agende so dolgoročno koristne tako za podjetja kot za zaposlene, za katere bi bilo prav, da so primerno nagrajeni s 13. in 14. plačo. S predlogi gremo predvsem v zmanjšanje obremenitve delavcev. Imamo preobširno javno upravo, mnogo preveč je raznih agencij in uradnikov. Treba je omejiti njihovo število, določiti dejanske odgovornosti in preprečiti podvajanje dela. Vem, da bo premike težko doseči, saj si mi ne moremo privoščiti, da bi spremembe izsilili s stavko.

Mi smo razvojno programersko podjetje, z nadpovprečnimi plačami. Treba je veliko izobraževanja, saj imamo specifična razvojna področja, in nagrajevanja zaposlenih, da ne odhajajo drugam. Trinajsto in štirinajsto plačo bi bilo treba razbremeniti po vzoru Avstrije, ne pa da z njima zaposlene spravimo v višji dohodninski razred. Ko pridejo mladi k nam s fakultete, imajo z nekaj izjemami le osnovna znanja, zato se je treba z njimi veliko ukvarjati. Ni nam v interesu, da odhajajo, skupaj z osvojenim znanjem.«

Andreja Kert, Ekonius: Število zakonov je neobvladljivo

Številni podjetniki ne razumejo, da z rastjo in razvojem potrebujejo nas, ki jim znamo optimizirati poslovanje in jim pomagati pri obvladovanju tveganja. Zato bi bilo dobro, da bi tudi država podprla ta del ozaveščanja.

Šolski sistem ne pokriva dovolj dobro potreb gospodarstva; velja pa tudi obratno, ni dovolj sodelovanja. Mladi bi morali več odnesti od dela v podjetju in biti primerno nagrajeni. Vlogo države pri tem vidim tudi v spodbujanju izobraževanja za deficitarne poklice in ponovni uvedbi vajeništva.

Veliko smo se pogovarjali o tem, kako ukrepe izpeljati. Predlog je, da bi ožja skupina sodelovala pri pripravi zakonskih aktov. Naš problem je, da je število zakonov in aktov neobvladljivo, zato nihče ne ve, ali dela povsem po predpisih. Radi bi še pred sprejetjem aktov preverili njihov vpliv na mala in srednja podjetja, ali jih ti nemara dodatno ne obremenjujejo. Prav bi tudi bilo, da bi bilo malo gospodarstvo bolje zastopano v strateškem svetu pri predsedniku vlade, namesto da so tam le profesorji in direktorji velikih podjetij. Prihodnost Slovenije namreč bolj vidim v malih in srednjih podjetjih.«

Tudi podjetniki poudarjajo, da želijo odločno davčno reformo, ne le nekakšnega prestrukturiranja.

Od inšpekcijskih organov v malih in srednjih podjetjih pričakujejo bolj edukativno delovanje.

Ne le, da bo izobraževalni sistem moral v prihodnje prednostno podpirati programe, ki so ključni za gospodarski razvoj države, ampak bi morali povečati tudi obseg praktičnega usposabljanja kadrov v času šolanja.

Več praktičnega izobraževanja

Sestavljavci predlogov pričakujejo, da se bo slovenski izobraževalni sistem v prihodnje v večji meri oziral na potrebe malega gospodarstva kot doslej. Ne le, da bo prednostno podpiral programe, ki so ključni za gospodarski razvoj države, treba bi bilo povečati obseg praktičnega usposabljanja kadrov v času šolanja.

Predlog je tudi, naj se vnovič uvede vajeništvo, z jasno postavljenimi usmeritvami s strani države. Vajeništvo namreč izvaja manj kot 10 odstotkov relevantnih podjetij.

Preprečiti bi bilo treba tudi izumiranje deficitarnih poklicev, ki so nujni za razvoj in ohranjanje proizvodnje.

Predlagatelji opozarjajo še na izzive, ki jih prinaša rast in želijo uvedbo programa podpor, ki bi hitro rastočim družbam pomagali pri prepoznavanju pasti in obvladovanju tveganj. Tudi pri nujenju strokovne podpore malim podjetjem pri rasti in tveganjih Slovenija caplja daleč zadaj; zaseda 128. mesto med 140 državami.

Spomladanska anketa Analitike GZS je razkrila, da se je optimizem povrnil tudi v mikro in mala podjetja. Rast prihodkov od prodaje med 5 in 20 odstotki pričakuje v letošnjem letu 41 odstotkov družb, v naslednjem 43 odstotkov. Krčenje poslovanja naj bi prizadelo 6 odstotkov družb. Petina podjetij naj bi močnejše zaposlovala, medtem ko naj bi investicije močnejše porasle v 40 odstotkih družb. Pri 57 odstotkih družb naj bi bil dobiček podobno visok kot lani, pri tretjini družb naj bi bil višji (večji od 5 odstotkov). Pri

izzivih malo gospodarstvo na prvem mestu izpostavlja administrativne zahteve pri poslovanju, medtem ko dosegljivosti usposobljene delovne sile in domačemu povpraševanju pripisuje nekoliko manjši pomen. Vendar je prav izziv primernih zaposlenih precej porasel glede na lansko leto. Izziv dostopa do financiranja se je po pomenu precej znižal, podobno tudi tuje povpraševanje. To je povezano tako z izboljšano bilančno strukturo malih družb kot večjim deležem denarja v bilanci ter večjo pripravljenostjo bank posojanju. Tuje povpraševanje očitno ugodno vpliva tudi na malo gospodarstvo (Gospodarska pričakovanja 2016-2017, Analitika GZS, april 2016). Precej podoben uvid v dinamiko malega gospodarstva podaja tudi raziskava GEM 2015, kjer strokovnjaki za podjetniški ekosistem najbolj kritično ocenjujejo vladno regulativo, pomanjkanje izobraževanja za podjetništvo v osnovnih in srednjih šolah ter pomanjkanje kulturnih in družbenih norm. Bolje od povprečja EU so ocenjeni dostop do fizične infrastrukture in dinamičnost notranjega trga. Ta je vseeno za malo gospodarstvo premajhen in precej volatilen, zato je v Sloveniji najvišji delež aktivnih podjetnikov, ki načrtujejo, da bodo 75 do 100 % svojih prihodkov ustvarili na tujih trgih. Takšnih je petina vseh (GEM Slovenija 2015, april 2016). [gg](#)

Miran Rauter, Hermi: Podpora slovenskih predstavništva v tujini bi bila dobrodošla

»Korakov po predstavitvi agende še nismo povsem dorekli. Ne bomo pa samo stali in gledali, kdaj se bo kaj premaknilo. Poleg nefleksibilne delovno-pravne zakonodaje opažamo tudi izredno pomanjkanje motiviranja za zaposlovanje mladih, s čimer bi mladi lažje prišli do službe, podjetja pa do mladih možganov z novimi idejami. Tretji velik problem je pomanjkanje pomoči malim podjetjem pri internacionalizaciji s strani inštitucij v tujini. Pomoč dobijo predvsem velika podjetja, z več resursi, ki sama lažje kaj naredijo. Na slovenskih predstavništvih v tujini je preveč uradniškega kadra, ki ne prihaja iz prakse oziroma iz gospodarstva. Ker že več kot polovico prihodkov ustvarimo z izvozom in bomo še rasli, bi bila podpora dobrodošla.«

Mitja Lotrič, Lotrič Meroslovje: Državne institucije ne bi smele predstavljati nepošteno konkurence

»Četudi bi podjetja obdržala enako bruto obremenitev, bi se zmanjšanje obdavčitve ljudem poznalo v denarnicah, kar bi prek povečane potrošnje zagotovo pozitivno vplivalo na gospodarstvo.

Državne inštitucije tudi ne bi več smele predstavljati nepošteno konkurence. Ukvarjamo se s storitvami merjenja, enako številne javne inštitucije, ki pa za svoje delovanje in opremo dobijo denar od države. Zelo si prizadevamo za uvedbo vajeništva oziroma pripravništva, s čimer bodo dijaki in študentje dejavni že v času šolanja. Podobno že prakticiramo v naši skupini, v obliki strokovnih nalog, ki jih delajo študenti.

Nujna je tudi digitalizacija javne uprave. V podjetju uporabljamo programsko opremo, kar ni samo sebi namen, ampak s tem povečamo svojo učinkovitost. Zato bi to koristilo tudi javni upravi, saj je konec koncev njen namen služiti ljudem.

Skupina želi z vizijo usklajeno nastopiti skupaj, ne pa da vsak zase nekaj poskušamo, tako v Sloveniji kot v tujini.«

Tradicionalna podjetja v digitalno preobrazbo

Lena Carlsson je vodja digitalizacije pri švedski državni Agenciji za gospodarski in regijski razvoj, katere naloga je promocija podjetništva ter regijskega razvoja. Tarča agencije s 390 zaposlenimi na devetih lokacijah po državi so srednja in mala podjetja ter bodoči podjetniki. Kot gostja bo na Vrhu malega gospodarstva predstavila švedski recept za digitalizacijo malih in srednjih podjetij.

Andreja Lončar

Kakaj dajete toliko poudarka spodbujanju digitalizacije?

Gre za enega od mnogih megatrendov (med temi so še globalizacija, urbanizacija, staranje prebivalstva v razvitem svetu in drugi), med katerimi pa bo imela prav digitalizacija v prihodnjem desetletju največji vpliv na družbo in posel. Zato se moramo potruditi, da skočimo na ta vlak preobrazbe

Pa se vam zdi, da podjetja digitalizacijo dojemajo kot priložnost ali morda tudi grožnjo?

Na Švedskem velika večina podjetij, okrog 90 odstotkov, vidi digitalizacijo kot priložnost: za povečanje učinkovitosti, izboljšanje izdelkov in storitev ali enostavno izboljšanje izkušnje kupca, pri čemer pa je treba upoštevati, da je vpliv na panoge različen.

Kako država na Švedskem promovira digitalizacijo?

Pred kratkim je Švedska sprejela strategijo pametne specializacije, v kateri je ena od prioritet tudi, da tradicionalna proizvodna podjetja postanejo vodje digitalne preobrazbe. Vodimo več projektov z namenom povečevanja ozaveščenosti, svetujemo podjetjem, ki se lotevajo digitalizacije, ter izvajamo mentorsko-izobraževalne programe (tako imenovani bootcamp) za tehnološke startupe. Letos pa bomo predstavili vavčersko shemo za podjetja z namenom podpore digitalizaciji.

Vrhu malega gospodarstva

Diagnoza poslovnega okolja, ki je bila osnova za Agendo malega gospodarstva 2016, na naslednji strani. Promocijske ulice pa so na strani 24.

BANKA SKB

VEDNO TU - ZA VAS

SKB je razvojno usmerjena banka, ki podjetjem in posameznikom zagotavlja celovit in raznolik nabor kakovostnih bančnih produktov in storitev.

V hitrem podjetniškem svetu je pomembna **prava rešitev ob pravem času**, zato vam v SKB stojimo ob strani ves čas vašega poslovanja. Za podjetnike imamo vse kar potrebujete **za enostavno vsakodnevno poslovanje in rast vašega podjetja**. Prizadevamo si biti trdna in zaupanja vredna finančna institucija, za stranke, poslovne partnerje ter širše gospodarsko in družbeno okolje.

Delujemo skladno z načelom, **da skupaj dosegamo več**. Banka SKB, SKB Leasing in ALD Automotive, ki predstavljamo mednarodno finančno institucijo Skupino Société Générale v Sloveniji, želimo soustvarjati pogoje za prihodnje uspešne gospodarske tokove.

Za podjetja in podjetnike, ki potrebujete denar za financiranje obratnih sredstev ali investicij, smo pripravili **posebno ponudbo dolgoročnih kreditov**, ki velja do 15. 9. 2016. Ponudba poleg **ugodne obrestne mere** vključuje tudi **nižje stroške odobritve kredita** od redne ponudbe.

Obiščite nas na Vrhu malega gospodarstva: vmg.gzs.si.

Več informacij najdete tudi na spletni strani www.skb.si/poslovne-finance.

SKB produkte odobrava skladno s poslovno politiko banke.

SOCIETE GENERALE GROUP

SKUPAJ
DOSEGAMO VE 

Diagnoza poslovnega okolja za malo gospodarstvo

Nevralgične točke

DIGITALIZACIJA JAVNE UPRAVE

18. mesto

Uvrstitev Slovenije med 28 članicami EU po indeksu DESI (digitalna ekonomija in družba).

Vir: Europe's Digital Progress Report 2016

ODPRAVA URAVNILOVKE V JAVNEM SEKTORJU

1,20 (zasebni sektor)

1,12 (javni sektor)

Razmerje med povprečno plačo in mediano plače.

Op.: Nižje kot je razmerje, večja je uravnilovka.

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, 2010

UKINITEV NEPOTREBNIH USTANOV IN ODPRAVA NELOJALNE KONKURENCE

2.080 zaposlenih

V pravnih osebah javnega prava, ki pretežno delujejo na področju gospodarstva*. To je 44 zaposlenih in 6,4 % prihodkov več kot v letih 2012–2014.

* Agencije, javni zavodi, javni skladi.

Vir: Analitika GZS, na osnovi podatkov Ajpes.

PODPORA STRATEŠKIM VERIGAM MALEGA GOSPODARSTVA

6,7 % (MSP)

- 3,6 % (velika podjetja)

Dodana vrednost (2015/2008).

Vir: baza KAPOŠ GZS, podatki Ajpes

ODLOČNA DAVČNA REFORMA, NE ZGOLJ PRESTRUKTURIRANJE

10. najvišja obremenjenost plač

Z davki in prispevki med 34 članicami OECD.

Vir: Taxing Wages 2016, OECD

STABILNEJŠI PRAVNI SISTEM, MANJ OBREMENJUJOČ ZA MALO GOSPODARSTVO

17 izgubljenih mest v zadnjih petih letih

Kakovost institucij; Slovenija: 67. mesto.

Vir: World Economic Forum, 2015-2016

INŠPEKCIJSKA TRANSPARENTNOST

5.834 inšpekcijskih nadzorov s področja davkov

84 samoprijav

Vir: Letno poročilo Finančne uprave RS 2015

ENOTNA IZVOZNA PLATFORMA IN VEČJA IZVOZNA PODPORA

25 % (mikro podjetja)

30 % (majhna podjetja)

38 % (srednja podjetja)

45 % (velika podjetja)

Delež prodaje na tujih trgih.

Vir: baza KAPOŠ GZS, podatki Ajpes

VPIS PO MERI PRIHODNIH POTREB GOSPODARSTVA

Rastoča brezposelnost mladih

Glej graf na strani 19.

Vir: Eurostat

VEČ PRAKTIČNEGA POUKA IN URGENTNA UVEDBA VAJENIŠTVA

786

8,5 %

Število in delež podjetij, ki so izvajala začetno izobraževanje. Mladi imajo status dijaka/učenca, ki se praktično izobražuje pri delodajalcu, ne status vajenca.

Op.: V vzorcu vseh 9.202 podjetji.

Vir: Statistični urad RS, 2010

AKCIJSKI NAČRT ZA DEFICITARNE POKLICE

154 varilcev.

139 strugarjev.

380 delavcev za preprosta dela v predelovalnih dejavnostih.

Prosta delovna mesta (marec 2016).

Vir: Statistični urad RS

STROKOVNA PODPORA MALIM PODJETJEM PRI RASTI IN TVEGANJIH

128. mesto

Med 140. državami po razvitosti finančnega trga.

Vir: World Economic Forum, 2015-2016

S PODJETNIŠKIM CENTROM DO USPEHA

NUDIMO VAM BREZPLAČNE STORITVE:

- FINANČNO-EKONOMSKA SVETOVANJA
- STROKOVNA IZOBRAŽEVANJA
- ŠTEVILNE DRUGE UGODNOSTI

Nova KBM

Več na www.nkbm.si/podjetniskicenter